

Дарина КАРПОВА,
викладач кафедри наглядово-
профілактичної діяльності
факультету цивільного захисту
Сергій ГАРБУЗ,
доцент кафедри наглядово-
профілактичної діяльності
факультету цивільного захисту
Національного університету
цивільного захисту України,
кандидат технічних наук, доцент

ПСИХОЛОГІЯ СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ. ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ПРОЦЕСУ СПРИЙНЯТТЯ

Процес сприйняття має три етапи: відбір, організація та інтерпретація. Процес сприйняття є як когнітивним, так і психологічним. Це може впливати на те, як ми спілкуємося з собою та іншими. Подивіться на будь-яку кількість предметів навколо вас. Те, на чому ви вирішите зосередитися, як би ви це описали, і, нарешті, що ви думаєте про цей об'єкт, є унікальним для вас.

Розглянемо деякі основні компоненти процесу сприйняття. Мета полягає в тому, щоб отримати краще розуміння того, як формується наше сприйняття, даючи нам унікальне розуміння того, як це впливає на наші міжособистісні стосунки.

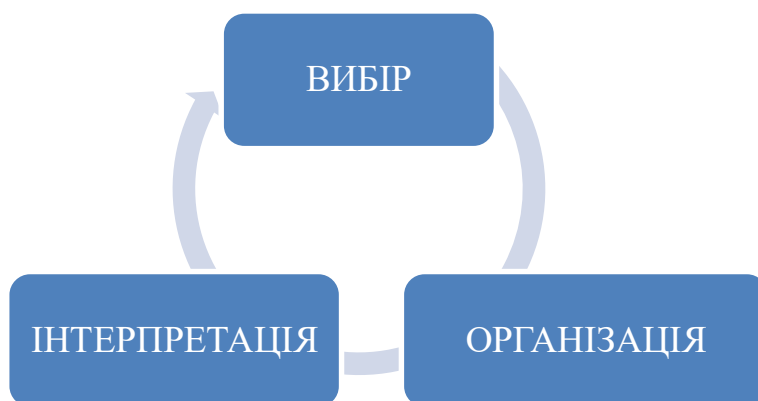

Рис. 1. Процес прийняття

Рис. 1 показує безперервну взаємодію трьох етапів процесу сприйняття. Вибір впливає на організацію; організація впливає на інтерпретацію; інтерпретація повертається до вибору; потім процес починається спочатку.

Вибір

Першим кроком у процесі сприйняття є вибір. Щоб побудувати фундамент для вибору, ми повинні спочатку звернути увагу на почуття. У будь-який день наші органи чуття (зір, слух, дотик, смак і нюх) сприймаються подразниками. Оскільки ми не можемо відповісти на всі, ми вибираємо, на що і коли звернути увагу. Цей процес називається сенсорним відбором. Сенсорний відбір — це процес визначення того, який стимул повертає нашу увагу. Це часто відбувається підсвідомо та з невеликими зусиллями.

Визначність.

Визначність є ключовим компонентом розуміння того, як і чому ми приділяємо увагу. Визначність визначається як усе, що повертає нашу увагу. Виходячи з контексту, будь-що, починаючи від предмета, ідеї, цитати, концепції чи конкретної людини, може бути для нас помітним. потреби

Очікування.

Можливо, одним із найпотужніших і справді впливових аспектів відбору є очікування. Очікування можна розглядати як двосторонню монету. З одного боку, ми звертаємо увагу на те, що, на нашу думку, має статися, а з іншого боку, ми звертаємо увагу на те, що порушує наші очікування.

Організація.

Тепер, коли ми розуміємо, як ми вибираємо, на які стимули звертати увагу, давайте подивимося, як ми організуємо цю інформацію. Те, як ми розуміємо цей процес організації, впливає з гештальт-теорії. Гештальт з німецької означає «шаблон» або «форма», і теорія стверджує, що ми, по суті, обробляємо подразники, поєднуючи зовнішні подразники з внутрішніми процесами. По суті, те, як ми сприймаємо зовнішній світ, значною мірою визначається внутрішніми впливами.

Інтерпретація.

Інтерпретація є центральною технікою в психоаналізі та більшості психодинамічних терапій, в яких досягнення інсайту та нового розуміння вважається терапевтичним. У ранніх психоаналітичних формулюваннях інтерпретація вільних асоціацій клієнта виконувала функцію розрядки пригніченого афекту. З часом психоаналіз зазнав модифікацій, але центральне місце інтерпретації залишилося. Загалом, інтерпретація стосується змісту клієнта, який знаходиться поза межами усвідомлення, і слугує для того, щоб зробити несвідомий матеріал свідомим. У межах психодинамічної терапії інтерпретації поділяються на перенесення та позаперенесення, причому перші вважаються більш потужними.

Перенесення – це реалізація інтимних минулих стосунків пацієнта, які спотворюють поточні стосунки, особливо з терапевтом. Інтерпретація цього перенесення сприяє усвідомленню клієнтом і вирішенню конфліктних стосунків. Хоча в межах психодинамічних підходів існують різні концепції, вважається, що інтерпретації є найбільш ефективними, коли їх використовують економно, зосереджуються на матеріалах клієнта, близьких

до його свідомості, і надаються у відповідний час під час лікування. Дослідження також підтверджують, що інтерпретації, які надаються орієнтовно, є більш ефективними, ніж ті, що даються в директивних, абсолютних термінах. Більший прогрес досягається тоді, коли терапевти точно зосереджуються на міжособистісних аспектах матеріалу клієнта (побажаннях до інших та їхніх очікуваних або не очікуваних наслідків).

Список використаних джерел

1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas: Довідник: Пер. з нім. Київ : Знання-Прес, 2007. 510 с.:іл.;
2. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. – 4-те вид., випр. і допов. Київ : Знання, 2014. 1047 с.

Елона КАГДІНА

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Інна ШИНКАРЕНКО

доцент кафедри гуманітарних дисциплін та психології поліцейської діяльності Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент

ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ, ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Яким би не було людське суспільство, воно складається з двох найбільших категорій людей – чоловіків і жінок. І в культурі кожного суспільства є норми, моделі поведінки, традиції та звичаї, що передаються від покоління до покоління, уявлення про те, якими повинні бути чоловіки, а якими повинні бути жінки, які соціальні ролі в житті їм відігравати. Однак очікування щодо різних соціальних ролей від чоловіків та жінок, має коріння ще з давніх часів. З часом почали з'являтися гендерні стереотипи та згодом стали однією з сучасних соціальних проблем.

Гендерні стереотипи – це стійкі, стереотипні уявлення суспільства щодо того, якими мають, або, навпаки, не мають бути представники того або іншого гендеру жінки та чоловіки. Зазвичай гендерні стереотипи стосуються або зовнішності чоловіків та жінок, або розподілення гендерних ролей у суспільстві.